

Bosna i Hercegovina - Koridor VC2 projekat

Okolišni i društveni akcioni plan

august 2016.

Bosna i Hercegovina
Dionica Donja Gračanica – Klopče i Svilaj – Odžak
(dio Koridora Vc)
OKOLIŠNA I DRUŠTVENA PROCJENA

Okolišni i društveni akcioni plan

August 2016.

Projekt:	Bosna i Hercegovina – Dionica Donja Gračanica - Klopče i Svilaj - Odžak (dio Koridora Vc) – Okolišna i društvena procjena
Izvještaj:	Okolišni i društveni akcioni plan
Pripremilo:	ENOVA d.o.o. Sarajevo (konsultant)
Financira:	Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj

1. Okolišni i društveni akcioni plan

Donja tabela predstavlja Okolišni i društveni akcioni plan, kojim se utvrđuju potrebne mjere tokom faze prije gradnje, gradnje i korištenja autoceste. Implementacija mjera je odgovornost JP AUTOCESTE (JP AC). Kada se putem ugovora angažuju izvođači radova, JP AC će biti odgovorno da osigura da izvođači rade u skladu sa zahtjevima ovog Plana.

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju
PZ 1	Procjena i upravljanje okolišnim i društvenim utjecajima					
1.1	Pribaviti i primijeniti sve neophodne dozvole za okoliš, vodu i zdravlje. Dozvole uključuju: <ul style="list-style-type: none"> Okolišnu dozvolu za Donju Gračanicu-Klopče – prijava predata (ali još nije izdata) Vodne akte za sve dijelove autoceste – procedura apliciranja u pravilu slijedi nakon izgradnje Upotrebnu dozvolu za sve dijelove autoceste – proces apliciranja u pravilu slijedi nakon izgradnje 	Saglasnost s nacionalnim i EBRD zahtjevima	Lokalni regulativni zahtjevi PZ 1	Odgovornost: JP AC i izvođač radova; JP AC mora osigurati da izvođač radova ima sva potrebna odobrenja u vezi s gradnjom. Resursi: Interni resursi, resursi izvođača radova	Prije gradnje Tokom gradnje Tokom korištenja	Dozvole i odobrenja od nadležnih tijela Izvještavanje u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju (AESR) za EBRD.
1.2	Izraditi i implementirati Plan organizacije gradilišta koji bi trebao uključivati mjere ublažavanja za specifične probleme kao što su: gradilišni otpad, emisije zraka, pristup, ograničenja, floru i faunu, podzemne i nadzemne vode, prilikom radnika, politiku ljudskih resursa, radne odnose, dječiji i prinudni rad, nediskriminaciju i ravnopravnost, radničke organizacije, plaće, beneficije i uvjete rada, upravljanje pritužbama, smještaj radnika (ako je primjenjivo), zahtjeve u vezi sa osobljem za obezbjeđenje (ako je primjenjivo), pružanje informacija itd.	Svi okolišni i društveni problemi adekvatno uzeti u obzir	Lokalni regulativni zahtjevi PZ 1	Odgovornost: JP AC za nadgledanje i implementaciju mjera ublažavanja. Planove će napraviti izvođači radova. Resursi: Interni resursi, izvođači mogu zaposliti konsultante.	Prije nego što počne izgradnja, izvođač radova mora izraditi planove koje mora odobriti JP Autocesta. Izvođač mora implementirati sve planove tokom izgradnje.	Dokumentiran plan upravljanja Izvještavanje o promjenama u AESR-u za EBRD

Bosna i Hercegovina – Projekt Koridor Vc 2 – Okolišna i društvena procjena

Okolišni i društveni akcioni plan

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju
	<p>Ako je Plan organizacije gradilišta već izrađen, provjeriti da li obuhvata sve bitne aspekte okolišne zaštite. Ako nije, treba ga ažurirati.</p> <p>Druge planove koji su nužni za Akcioni okolišni i društveni plan ili se zakonski zahtijevaju bi trebalo također uključiti u Plan organizacije gradilišta, npr. Okolišni i društveni plan upravljanja tokom gradnje, Plan zaštite od požara i eksplozija, Plan upravljanja zaštitom i sigurnošću na radu.</p> <p>Plan upravljanja saobraćajem treba pregledati stručnjak za sigurnost na cesti prije implementacije, naročito gdje se vrši prijevoz kroz ili u blizini područja gdje se nalaze ranjivi korisnici ceste. Predvidjeti redovito održavanje i rehabilitaciju lokalnih cesta korištenih tokom izgradnje od strane građevinske mehanizacije.</p> <p>Planovi pripravnosti i reagiranja u vanrednim situacijama će identificirati i razmotriti sve glavne prijetnje za radnike i lokalnu zajednicu tokom izgradnje i korištenja autoceste.</p>					
1.3	Izraditi i implementirati Operativni okolišni i društveni plan upravljanja tokom korištenja i održavanje autoceste koji bi trebao uključivati (ali ne i biti ograničen na): Plan upravljanja otpadom, Plan pripravnosti i reagiranja u vanrednim situacijama, Plan upravljanja saobraćajem i Plan upravljanja zaštitom i sigurnošću na	Svi okolišni i društveni problemi adekvatno uzeti u obzir.	Lokalni regulativni zahtjevi PZ 1	Odgovornost: JP AC Resursi: Interni resursi, podrška eksternih konsultanata	Prije korištenja (izrada Operativnog plana) i tokom korištenja (implementacija Operativnog plana)	Dokumentiran plan upravljanja Izveštavanje o promjenama u AESR-u za EBRD

Bosna i Hercegovina – Projekt Koridor Vc 2 – Okolišna i društvena procjena

Okolišni i društveni akcioni plan

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju
	radu. Plan pripravnosti i odgovora u vanrednim situacijama će utvrditi i predvidjeti odgovor na sve značajne opasnosti za radnike i lokalnu zajednicu, tokom izgradnje i korištenja autoceste.					
1.4	<p>JP AC treba za utvrditi zahtjeve za monitoringom okoliša i socijalnih pitanja tokom izgradnje i korištenja autoceste i te zahtjeve uključiti u odgovarajuće Planove upravljanja (unutarnje procedure u vezi s okolišnim i društvenim upravljanjem).</p> <p>Prije izgradnje provesti ispitivanje „nultog stanja“ ključnih aspekata (npr. zrak, buka, voda, biodiverzitet, uvjeti na cesti, mogućnost pristupa, itd).</p> <p>Tokom izgradnje, izvođač radova će napraviti plan monitoringa za svoju određenu podsekciju/e a JP Autocesta će odobriti ovaj plan. Ključni aspekti koje je potrebno pratiti su (najmanje) sljedeći: emisije u zrak, nivoi buke tokom izgradnje, kvalitet voda, uklanjanje staništa, erozija, žalbe, putevi za dopremu materijala, itd.</p> <p>Tokom korištenja, ključni aspekti koje je potrebno pratiti su (najmanje) sljedeći: emisije u zrak, nivoi buke, kvalitet otpadnih voda, zagađenje tla, broj prijelaza životinja, ostaci uginulih životinja, itd.</p> <p>Monitoring uključivanja zainteresiranih strana i upravljanje žalbama potrebno je</p>	Svi okolišni i društveni problemi adekvatno nadgledani.	<p>Lokalni regulativni zahtjevi</p> <p>PZ 1 PZ 10</p>	<p>Odgovornost: JP AC za kontroliranje, monitoring i implementaciju. Izvođač radova je odgovoran da organizira monitoring (može se angažovati treće lice kao konsultant).</p> <p>Resursi: interni resursi izvođača radova, vanjski resursi (konsultanti, laboratoriji itd).</p>	<p>Prije izgradnje: monitoring multog stanja i pripremljeni planovi monitoringa.</p> <p>Tokom izgradnje: Plan monitoringa implementiran.</p> <p>Tokom korištenja: Plan monitoringa implementiran.</p>	<p>Planovi monitoringa dokumentirani i ažurirani</p> <p>Rezultati monitoringa objavljeni</p> <p>Izveštavanje o izmjenama u AESR-u za EBRD.</p>

Bosna i Hercegovina – Projekt Koridor Vc 2 – Okolišna i društvena procjena

Okolišni i društveni akcioni plan

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju
	vršiti tokom svih faza projekta. JP Autoceste moraju javno objavljivati ključne rezultate monitoringa projekta.					
PZ 2	Rad i radni uvjeti					
2.1	Ocijeniti potrebe za smještajem radnika koji nisu sa lokalnog područja i potrebu za uspostavljanjem kampova za radnike, u skladu sa međunarodnom dobrom praksom, uključujući dokument „Procesi i standardi za smještaj radnika“, EBRD/IFC Smjernice, 2009.	Upravljanje utjecajima u vezi s prilivom radnika. Osiguravanje adekvatnih uvjeta rada.	PZ 2 i PZ 4	Odgovornost: Izvođač radova Resursi: Trošak za smještaj radnika	Faza prije izgradnje	Ograničen broj žalbi od članova zajednice, zaposlenika
2.2	Osigurati da su uvjeti ugovora sa izvođačem radova u skladu sa EBRD PZ 2 vezano za standarde rada. Izvođač radova će osigurati da podugovaratelji/dobavljači primjenjuju iste standarde. JP AC će nadgledati okolišnu i društvenu performansu izvođača radova, uključujući implementaciju PZ 2 standarda kroz redovno posjećivanje gradilišta.	Osiguravanje da je projekt implementiran u skladu sa Provedbenim zahtjevima EBRD-ja.	PZ 1 PZ 2	Odgovornost: JP AC Resursi: interni resursi	Faza prije izgradnje Tokom izgradnje	Izveštavanje o performansi izvođača radova u AESR-u za EBRD
PZ 3	Efikasnost resursa i sprečavanje i kontrola zagađenja					
3.1	Implementirati postojeći Plan upravljanja čvrstim otpadom (dat kao prilog Studijama procjene utjecaja na okoliš). Zahtijevati od izvođača radova da izrade i implementiraju sveobuhvatne Planove za upravljanje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja za obje dionice.	Prevenција zagađenja tla i vode, smanjenje emisije stakleničkih plinova.	Domaći zakoni o okolišu i upravljanju čvrstim otpadom i PZ 3	Odgovornost: planovi za izgradnju i uništenje otpada će biti formirani od strane izvođača radova.. JP AC će nadgledati implementaciju Resursi: interni resursi ili podrška konsultanta	Prije nego što izgradnja počne, izvođač radova mora napraviti planove koje mora odobriti JP Autocesta. Izvođač mora implementirati sve planove tokom izgradnje.	Dokumentirani Planovi za upravljanje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja Izveštavanje o promjenama u AESR za EBRD

Bosna i Hercegovina – Projekt Koridor Vc 2 – Okolišna i društvena procjena

Okolišni i društveni akcioni plan

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju
3.2	Izgraditi sisteme odvoda u skladu s konačnim projektom. Bilo kakva prekoračenja limita ispuštanja hloriga se moraju zabilježiti i istražiti.	Kontrola zagađenja otpadnim vodama	Domaći okolišni i vodni zakoni i PZ 3	Odgovornost: izvođač radova Resursi: trošak za smještaj radnika	Tokom izgradnje.	Sistemi odvoda izgrađeni i u funkciji, a kvalitet otpadnih voda u skladu s limitima propisanim domaćom legislativom
3.3	Izraditi Inicijalni izvještaj o procjeni (eng. Initial Screening Assessment), u skladu sa Smjernicama EBRD o stakleničkim plinovima) radi utvrđivanja da li je Procjena emisije stakleničkih plinova potrebna, imajući u vidu da nije obavezujuća za sve cestovne projekte.	Promocija smanjenja emisije stakleničkih plinova.	PZ 3	Odgovornost: JP AC Resursi: interni resursi ili podrška konsultanta	Faza predizgradnje	Inicijalni izvještaj o procjeni poslan EBRD-ju
PZ 4	Zdravlje i sigurnost					
4.1	Razviti i provesti sistem upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu u skladu sa standardom OHSAS 18001.	Unapređenje upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu putem formaliziranog sistema	PZ 4	Odgovornost: JP AC Resursi: interni resursi i vanjska podrška konsultanta	Po mogućnosti prije izgradnje	Implementiran HSMS, certificiran OHSAS 18001
4.2	JP AC treba da izvrši Reviziju cestovne sigurnosti (<i>Road Safety Audit</i>) u skladu sa EU Direktivom o o sigurnosti cestovne infrastrukture (2008/96/EC). Nakon Revizije cestovne sigurnosti, obavezno se trebaju uključiti ekonomski održiva poboljšanja sigurnosti u projekt. Reviziju cestovne sigurnosti treba sprovesti ovlašteni revizor. U slučaju da preporuke revizora nisu implementirane, razlog za odbijanje svake preporuke se mora potvrditi Banci.	Zdravstveni i sigurnosni rizici za potrošače uzeti u obzir u fazi projektovanja i operativnoj fazi. Smanjenje rizika od nesreće i poboljšana sigurnost na cesti.	Lokalni regulativni zahtjevi, PZ 4, EU Direktiva o sigurnosti cestovne infrastrukture (2008/96/EC).	Odgovornost: JP AC Resursi: interni resursi, vanjski resursi ako je potrebno (konsultanti, projektanti itd).	Prije puštanja u rad dionica autoceste	Dokumentirana Revizija cestovne sigurnosti Izvještaj u AESR-u za EBRD

Bosna i Hercegovina – Projekt Koridor Vc 2 – Okolišna i društvena procjena

Okolišni i društveni akcioni plan

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju
	Nakon izgradnje ceste, izvršit će se inspekcija cestovne sigurnosti, a po potrebi i izraditi akcioni planovi za jeftine mjere zaštite cestovne sigurnosti.					
4.3	<p>JP AC treba da osigura da izvođač radova izradi Plan upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu s posebnim fokusom na (ali ne ograničeno na): neaktivirana eksplozivna sredstva, kretanje vozila, upravljanje prijevoznim sredstvima, radovi na većim visinama, radovi u zatvorenom prostoru, radovi s opasnim materijalom (npr. eksploziv), upravljanje opasnostima od električne struje, prevencija akcidentih kretanja tla i kolapsa i biološke prijetnje (npr. otrovne zmije).</p> <p>Izraditi Plan sigurnosti u radu sa opasnim materijama, kao dio Plana upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu.</p> <p>Definirati ugovorne uvjete radi osiguranja da svi podizvođači prate i provode Plan upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu tokom izgradnje.</p>	Sigurno radno okruženje i poboljšan učinak izvođača u oblasti zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.	Lokalni regulativni zahtjevi, PZ 4	<p>Odgovornost: izvođač radova</p> <p>Resursi: interni resursi ili podrška konsultanta</p>	Prije početka izgradnje, Plan mora odobriti JP Autocesta i lokalni organi nadležni za zdravlje i sigurnost	<p>Dokumentiran Plan upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu</p> <p>Statistika i podaci o sigurnosti</p> <p>JP Autocesta da izvještava o promjenama u AESR-u za EBRD.</p>
4.4	Plan upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu tokom korištenja i održavanja autoceste mora jasno utvrditi zahtjeve zaštite zdravlja i sigurnosti na radu i za JP Autoceste i za zaposlenike izvođača. Plan mora uključiti (najmanje) sljedeće: upravljanje opasnim materijama, saobraćajne nesreće, radove na većim visinama, radove u zatvorenom prostoru,	Sigurno radno okruženje i poboljšan učinak izvođača u oblasti zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.	Lokalni regulativni zahtjevi, PZ 4	<p>Odgovornost: JP AC</p> <p>Resursi: interni resursi ili podrška konsultanta</p>	Prije faze korištenja	<p>Dokumentiran Plan upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu</p> <p>Statistika i podaci o sigurnosti</p> <p>JP Autocesta da izvještava o promjenama u AESR-u</p>

Bosna i Hercegovina – Projekt Koridor Vc 2 – Okolišna i društvena procjena

Okolišni i društveni akcioni plan

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju
	opasnosti od električne struje, itd. Definirati ugovorne uvjete radi osiguranja da svi podizvođači prate i provode Plan upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu tokom korištenja autoceste.					za EBRD.
4.5	JP Autoceste moraju osigurati da je izvođač izradio i da provodi Plan pripravnosti i reagiranja u vanrednim situacijama.	Adekvatan odgovor u vanrednoj situaciji.	Lokalni regulativni zahtjevi, PZ 4	Odgovornost: izvođač radova Resursi: interni resursi ili podrška konsultanta	Prije nego što počne izgradnja, plan mora odobriti JP Autocesta	Dokumentiran Plan pripravnosti i reagiranja u vanrednim situacijama JP Autocesta da izvještava o promjenama u AESR-u za EBRD.
4.6	Izgraditi sve barijere za buku predviđene u Glavnom projektu za obje dionice. Istražiti i procijeniti bilo kakve žalbe u vezi buke ili prašine tokom izgradnje i korištenja.	Zdravlje i sigurnost lokalnih zajednica.	Lokalni regulativni zahtjevi, PZ 4	Odgovornost: izvođač radova Resursi: uključeno u ponuđenoj cijeni	Tokom izgradnje	JP Autocesta da izvještava o promjenama u AESR za EBRD.
PZ 5	Otkup zemljišta, prinudno preseljenje i premještanje poslovnih aktivnosti					
5.1	Ažurirati Okvir preseljenja i kompenzacije iz marta 2009. i Proceduru JP AC za upravljanje eksproprijacijom nekretnina (novembar 2013.) na način da uključi dopune zakonskih propisa koje su nastupile, posebno Zakona o eksproprijaciji, kao i novu Politiku EBRD iz 2014. Ažurirati Okvir tako da bude potpuno usklađen sa Politikom EBRD iz 2014. i Provedbenim zahtjevima 5 i 10. Ažurirani	Upravljanje utjecajima premještanja. Osiguranje da su otkup zemljišta i premještanje uzeti u obzir u skladu sa zahtjevima Provedbenog zahtjeva - PZ 5.	Lokalni regulativni zahtjevi, PZ 5	Odgovornost: JP AC Resursi: interni resursi ili podrška konsultanta	Prije stupanja na snagu Ugovora o zajmu	Ažurirani Okvir odobren od EBRD-a. Izvještaj o implementaciji u AERS-u za EBRD.

Bosna i Hercegovina – Projekt Koridor Vc 2 – Okolišna i društvena procjena

Okolišni i društveni akcioni plan

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju
	<p>Okvirni plan treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uključuje detaljne uslove za upravljanje žalbama ▪ Uključuje ažurirane informacije o konsultacijama ▪ Osigura da se premještanje izbjegava ili je svedeno na najmanju moguću mjeru. ▪ Ponovo razmatra konačni datum za utvrđivanje prava, principe određivanja nadoknade i pomoći kao i vrijeme davanja nadoknade i moguće premještanje uslijed ograničenja korištenja. ▪ Uključuje pravila o vođenju evidencija o svim sporovima. ▪ Uključuje zahtjev o reviziji pri završetku procesa otkupa zemljišta. <p>Ažurirani Okvir se mora javno objaviti.</p>					
PZ 6	Očuvanje bioraznolikosti i živih prirodnih resursa					
6.1	<p>Aktivnosti na raščišćavanju vegetacije ograničiti na zimski period (od 1.12. do 28.2.)</p> <p>Rezanje vegetacije u drugim vremenskim periodima bi trebalo raditi samo u svrhu održavanja i to minimalno kako bi se izbjeglo ometanje potencijalnih lokacija za gniježđenje</p>	Izbjegavanje uništenja lokacija za gniježđenje.	PZ 6, EU direktiva o staništima	Odgovornost: JP AC /izvođač Resursi: interni resursi	Završiti prije faze izgradnje.	Izveštavanje prema EBRD-ju
6.2	Ponovna kultivacija s autohtonom vrstom biljaka	Osiguravanje uspješne ponovne kultivacije radi prevencije erozije i podržavanja	PZ 6, EU direktiva o staništima	Odgovornost: JP AC /izvođač	Završiti prije operativne faze čim se sva mašinerija za izgradnju ukloni s	Izveštavanje prema EBRD-ju

Bosna i Hercegovina – Projekt Koridor Vc 2 – Okolišna i društvena procjena

Okolišni i društveni akcioni plan

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju
		bioraznolikosti. Osiguravanje novih lokacija za gniježđenje za slavuja.		Resursi: interni resursi	gradilišta.	
6.3	JP AC treba dostaviti izvođaču radova listu lokacija za gniježđenje i listu autohtonih vrsta biljaka koje su identificirane tokom brze procjene bioraznolikosti izrađene u okviru ovog projekta.	Osiguravanje uspješne ponovne kultivacije radi prevencije erozije i podržavanja bioraznolikosti. Osiguravanje novih lokacija za gniježđenje za slavuja.	PZ 6, EU direktiva o staništima	Odgovornost: JP AC Resursi: interni resursi	Prije faze izgradnje	Izveštavanje prema EBRD-ju
6.4	Implementacija mjera za prevenciju kolizije ptica sa prijevoznim sredstvima, kao što su optičke barijere ili ograde na mjestima gdje ptice lete i na mostovima.	Osiguravanje da se životinje ne gube na cesti, kao i poboljšanje sigurnosti vozača.	PZ 6, EU direktiva o pticama	Odgovornost: JP AC /izvođač radova Resursi: interni resursi	Završiti tokom faze izgradnje prije operativne faze.	Izveštavanje prema EBRD-ju
PZ 8	Kulturno nasljeđe					
8.1	JP AC treba da osigura da izvođač radova izradi i implementira Proceduru za upravljanje slučajnim arheološkim nalazima. Procedura treba uključiti obavješćavanje nadležnih organa o nalazima, upozoravanje radnika o mogućim slučajnim nalazima i sprječavanje remećenja ili uništenja.	Očuvanje kulturnog nasljeđa i umanjeње rizika po arheološke nalaze.	PZ 8	Odgovornost: JP AC za monitoring, Izvođač za izradu Resursi: interni resursi ili podrška vanjskog konsultanta	Prije izgradnje. Implementirati tokom izgradnje.	Dokumentirana procedura Izveštavanje prema EBRD-ju
PZ 10	Objavlјivanje informacija i uključivanje interesnih grupa					
10.1	Implementirati i redovno ažurirati Plan	Upravljanje rizicima i	PZ 1 i PZ 10	Odgovornost:	Predizgradnja	Plan učešća interesnih

Bosna i Hercegovina – Projekt Koridor Vc 2 – Okolišna i društvena procjena

Okolišni i društveni akcioni plan

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju
	<p>učešća interesnih grupa radi osiguranja da su sve zainteresirane strane identificirane, da su pravovremeno objavljene sve potrebne informacije o utjecajima projekta i predloženim mjerama za njihovo ublažavanje, i da su sve zainteresirane strane konsultirane na relevantan i način prikladan njihovoj kulturi, tokom svih faza projekta. JP AC mora osigurati da je izvođač radova involviran u učešće interesnih grupa i da implementira relevantne Plana učešća interesnih grupa.</p> <p>Dati jasnu odgovornost za implementaciju Plana učešća interesnih grupa. Odrediti lice odgovorno za provođenje Plana, koje će biti dodijeljeno Sektoru za planiranje i građenje i koje će koordinirati aktivnosti drugih sektora, pratiti provođenje Plana i izvijestavati menadžment JP Autoceste i EBRD.</p> <p>Utvrđiti da li postoje bilo kakve ranjive ili osjetljive grupacije, uključujući ranjive korisnike ceste, ili zajednice koje mogu biti pod neproporcionalnim ili trajnim i štetnim utjecajem projekta. Ukoliko postoje, definirati adekvatne mjere ublažavanja utjecaja.</p>	utjecajima na lokalne zajednice koje su pod utjecajem projekta.		<p>JP AC i izvođač radova</p> <p>Resursi: interni resursi</p>	<p>Tokom izgradnje</p> <p>Tokom korištenja</p>	<p>grupa izrađen prije gradnje i redovno ažuriran.</p> <p>Izvištavanje o učešću interesnih grupa u AESR-u za EBRD.</p>